

Ημερομηνία : 04.05.2006

Αρ. πρωτ. Υποθέσεων : 12198/27.07.2005 και 146/06

Αριθμός εγγράφου: 12198.2.4 και 146.2.3

**1.Κύριο Γεώργιο Σουφλιά
Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
Αμαλιάδος 17
11523, Αθήνα**

**2.Κύριο Μιχάλη Λιάπη
Υπουργό Μεταφορών
Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε
15669, Παπάγου**

**3. Κυρία Φάνη Πάλλη -
Πετραλιά
Υπουργό Τουριστικής
Ανάπτυξης
Τσόχα 7
11521, Αθήνα**

Θέμα : Πρόταση ρύθμισης για την πρόβλεψη χώρων στάθμευσης σε επιχειρήσεις πώλησης, ενοικίασης ή επισκευής αυτοκινήτων.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ Μεταφορών

Αξιότιμη κυρία Υπουργέ Τουρισμού,

Ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο διερεύνησης δύο αναφορών πολιτών (αριθμ. πρωτ. 12918/05 και 146/06) που θίγουν το ζήτημα της κατάληψης θέσεων στάθμευσης στο οδόστρωμα από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην ενοικίαση αυτοκινήτων ή στην πώληση μεταχειρισμένων αυτοκινήτων (μάντρα), διαπίστωσε την επιβάρυνση της στάθμευσης στους παρακείμενους δρόμους και την ελλιπή ρύθμιση του ζητήματος στη νομοθεσία που διέπει τις επιχειρήσεις αυτές. Ειδικότερα:

Επισημάνσεις

1. Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων που έχουν ως κύριο αντικείμενο είτε την εμπορία, είτε την μίσθωση, είτε την επισκευή των αυτοκινήτων δραστηριοποιούνται μέσα στον αστικό ιστό. Παρατηρείται λοιπόν το φαινόμενο τα αυτοκίνητα που φιλοξενούν, ο αριθμός των οποίων συχνά ανέρχεται σε αρκετές δεκάδες, να σταθμεύουν σε θέσεις στο οδόστρωμα στους παρακείμενους δρόμους, επιβαρύνοντας με την παρουσία τους περιοχές με ήδη έντονα κυκλοφοριακά προβλήματα και καταλαμβάνοντας χώρους στάθμευσης που κανονικά προορίζονται για τα αυτοκίνητα των περιοίκων.

2. Το νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας των συγκεκριμένων επιχειρήσεων είτε δεν προβλέπει καθόλου θέσεις στάθμευσης σε ειδικά προβλεπόμενους χώρους της επιχείρησης (π.χ. καταστήματα πώλησης αυτοκινήτων, συνεργεία) είτε είναι ασαφές στη διατύπωσή του (π.χ. εταιρείες μίσθωσης αυτοκινήτων). Συγκεκριμένα:

α) **Στις επιχειρήσεις πώλησης αυτοκινήτων** δεν υπάρχει καμία νομοθετική πρόβλεψη για χώρους στάθμευσης των αυτοκινήτων που εμπορεύονται εντός των επιχειρήσεων αυτών ή σε μισθωμένους γειτονικούς χώρους. Το ίδιο ισχύει και για τις επιχειρήσεις πώλησης μεταχειρισμένων αυτοκινήτων και ανταλλακτικών (μάντρες).

β) **Στα συνεργεία αυτοκινήτων**, το άρθρο 2 παρ. 2 του ΠΔ 78/1998 (ΦΕΚ Α-34) ορίζει:

«Σε συνεργεία μπροστά από τα οποία και εσωτερικά του πεζοδρομίου υπάρχει ιδιωτικός χώρος, ο οποίος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη στάθμευση των οχημάτων, απαγορεύεται η εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας σε αυτόν, εφόσον προκαλείται όχληση των περιοίκων. Επίσης απαγορεύεται η στάθμευση στο πεζοδρόμιο και κάθε επισκευή οχημάτων επάνω στο πεζοδρόμιο ή στο κατάστρωμα του δρόμου».

Συνάγεται δηλαδή ότι τα συνεργεία μπορούν να διαθέτουν ιδιωτικό χώρο στάθμευσης των οχημάτων που επισκευάζουν, χωρίς όμως να προκύπτει υποχρέωση προς τούτο.

γ) **Στις εταιρείες μίσθωσης αυτοκινήτων** το άρθρο 1, παρ. 2, εδ. ε της ΥΑ 514/1994 (ΦΕΚ Β-660) ορίζει:

«Το ειδικό σήμα λειτουργίας χορηγείται ... εφόσον ο αιτών πληροί τις παρακάτω προϋποθέσεις: ... ε. Διαθέτει ή έχει εξασφαλίσει χώρο στάθμευσης των προς εκμίσθωση αυτοκινήτων».

Ωστόσο δεν προβλέπεται από την παραπάνω νομοθετική ρύθμιση καμία πρόβλεψη σχετικά με την εγγύτητα της περιοχής στην οποία θα έχουν εξασφαλιστεί από τον επιχειρηματία οι χώροι στάθμευσης με τον τόπο άσκησης της δραστηριότητάς του. Παρατηρείται λοιπόν το φαινόμενο αρκετές από τις εταιρείες ενοικίασης αυτοκινήτων να διαθέτουν τους, απαιτούμενους από το νόμο, χώρους στάθμευσης σε περιοχές απομακρυσμένες από τον τόπο δραστηριότητάς τους (π.χ. εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή της Ακρόπολης προσκομίζουν ενοικιαστήρια χώρων στάθμευσης στο Περιστέρι, τον Άλιμο, το Αιγάλεω και την Παιανία). Όμως εκ των πραγμάτων η παράδοση και η παραλαβή των αυτοκινήτων γίνεται στα κεντρικά γραφεία που οι επιχειρήσεις αυτές διατηρούν, με αποτέλεσμα τα αυτοκίνητά τους να παραμένουν σταθμευμένα στους γύρω δρόμους για το διάστημα πριν ή μετά την ενοικίαση. Είναι ενόητο ότι λίγοι επιχειρηματίες θα επιλέξουν να επιστρέψει ένα αυτοκίνητο που πρόκειται πάλι να νοικιαστεί την ίδια ή την επομένη ημέρα σε χώρο στάθμευσης χιλιόμετρα μακριά, τη στιγμή που μπορεί να σταθμεύσει στο δρόμο, ακριβώς έξω από το γραφείο.

Το κοινό σημείο, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, και στις τρεις παραπάνω μορφές επιχειρηματικής δραστηριότητας, είναι η επιβάρυνση των γύρω δρόμων από τα αυτοκίνητα των επιχειρήσεων αυτών και η αδυναμία των περιοίκων να βρουν κενές θέσεις για να σταθμεύσουν τα αυτοκίνητά τους, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την αισθητική μιας περιοχής και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της.

3.Το οδόστρωμα χρησιμεύει αποκλειστικά για την κυκλοφορία (άρθρο 2 ΚΟΚ) και την στάθμευση ή στάση των οχημάτων (άρθρο 34 ΚΟΚ) και όχι για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας (εκτός από τις περιπτώσεις που ρητά προβλέπονται από το νόμο, πχ. λαϊκές αγορές ΠΔ 51/2006). Είναι προφανές ότι η συνεχής «στάθμευση» αυτοκινήτων επιχειρήσεων στο οδόστρωμα, αναμένοντας είτε την πώληση, είτε την ενοικίαση, είτε την επισκευή τους, δεν μπορεί να θεωρηθεί «στάση ή στάθμευση» κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 34 του ΚΟΚ αλλά κατάληψη μέρους του οδοστρώματος κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 34 παρ. 12 του ΚΟΚ και θα έπρεπε να τυχάνει των εκεί προβλεπόμενων κυρώσεων (αφαίρεση

πινακίδων, ανάκληση άδειας κυκλοφορίας, ποινικές κυρώσεις). Εν τοις πράγμασι όμως προκύπτει αδυναμία των τμημάτων της Τροχαίας να προβούν στην επιβολή κυρώσεων αφού, αφ' ενός μεν η διάκριση της «στάθμευσης» των οχημάτων από την «κατάληψη» του οδοστρώματος από σταθμευμένα αυτοκίνητα δεν είναι ξεκάθαρη στο κείμενο του νόμου, αφ' ετέρου δε τα όργανα της Τροχαίας δεν έχουν πάντοτε τη δυνατότητα να γνωρίζουν ποια αυτοκίνητα ανήκουν σε γειτονικές επιχειρήσεις και ποια όχι. Εντέλει η Τροχαία περιορίζεται στο να ελέγχει αν τα σταθμευμένα αυτοκίνητα φέρουν νόμιμες πινακίδες, σήμα τελών κυκλοφορίας και αν βρίσκονται σε σημείο που επιτρέπεται η στάθμευση, επεμβαίνοντας μόνο όπου διαπιστώνεται σχετική παρανομία. Ο έλεγχος της τροχαίας δηλαδή, και όσον αφορά τα αυτοκίνητα που αποτελούν το αντικείμενο επιχειρηματικής δραστηριότητας, δεν διαφοροποιείται από τον έλεγχο αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης.

Προτάσεις

Έχοντας προβεί στις παραπάνω διαπιστώσεις, ο Συνήγορος του Πολίτη έχει να προτείνει τα ακόλουθα:

1. Την άσκηση από τους συναρμόδιους Υπουργούς νομοθετικής πρωτοβουλίας προκειμένου να θεσπιστεί ρητή πρόβλεψη της προϋπόθεσης ύπαρξης χώρων στάθμευσης σε επιχειρήσεις α) πώλησης αυτοκινήτων, β) πώλησης μεταχειρισμένων αυτοκινήτων (μάντρες) και γ) επισκευής αυτοκινήτων (συνεργεία), μέσα στο κτίριο αυτών ή σε γειτονικό χώρο και για το σύνολο των αυτοκινήτων που προβλέπεται να φιλοξενούν καθημερινά στις εγκαταστάσεις τους. Σημειώνουμε ότι σε παρεμφερή επιχειρηματική δραστηριότητα (πλυντήρια – λιπαντήρια αυτοκινήτων), ο νόμος (ΠΔ 455/1976 ΦΕΚ Α-169, άρθρο 19, εδ. γ) ρητά προβλέπει χώρο στάθμευσης των εξοπληρευμένων από την επιχείρηση αυτοκινήτων μέσα στο κτίριο αυτής.

2. Όσον αφορά τις εταιρείες ενοικίασης αυτοκινήτων, ο προβλεπόμενος από τον νόμο (ΥΑ 514/1994) χώρος στάθμευσης να βρίσκεται στην περιοχή όπου αυτές δραστηριοποιούνται ελαγελματικά και πάντως μέσα στα όρια του εκάστοτε Δήμου. Ευδεικτικά αναφέρουμε ότι στην περίπτωση των κέντρων διασκέδασης, η απόσταση μέσα στην οποία ο ιδιοκτήτης της επιχείρησης πρέπει να έχει εξασφαλίσει θέσεις στάθμευσης είναι 100 μέτρα σε ευθεία γραμμή από το κατάστημά του (άρθρο 1 ΠΔ 257/2001, ΦΕΚ Α-184).

Με την εκτίμηση ότι οι επισημάνσεις του Συνηγόρου του Πολίτη διευκολύνουν την αντιμετώπιση του προβλήματος και ότι οι προτάσεις του θα ληφθούν σοβαρά υπόψη σε μελλοντικές ενέργειες και αποφάσεις σας, παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε συμπληρωματική αποσαφήνιση και πληροφορία.

Με τιμή

Γιώργος Β. Καμίνης
Συνήγορος του Πολίτη

Αρμόδιος Βοηθός Συνήγορος: Χρύσα Χατζή, τηλ. 210-7289664

Χειριστής: Μ. Μαρτσούκου, ειδική επιστήμονας, τηλ. 210-7289685